

Sygn. akt II Ka 279/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Sędziowie:	SSO Jerzy Kozaczuk (spr.) SSO Teresa Zawiślak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Walerczak

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2015 r.

sprawy **M. S.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 191 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 23 lutego 2015 r. sygn. akt II K 168/11

w zaskarżonej części wyrok uchyla i sprawę M. S. w odniesieniu do czynów I, III, V, VI, VIII, IX, XI i XII z aktu oskarżenia przekazuje Sądowi Rejonowemu w Węgrowie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 279/15

UZASADNIENIE

M. S. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 2007 roku do 2 września 2010 roku w S. wielokrotnie groził Z. S. pobiciem i uszkodzeniem ciała w celu zmuszenia go do wykonania na jego rzecz różnego rodzaju prac w ramach prowadzonego przez niego zakładu kamieniarskiego,

to jest o czyn z art. 191 § 1 kk,

II. w 2006r. w S. założył W. O. parcianą linkę na głowę, przełożył tą linkę przez półki metalowe w sposób umożliwiający jej zaciągnięcie narażając go w ten na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

to jest o czyn z art. 160 § 1 kk,

III. latem 2007 roku w S. widząc jadącego rowerem drogą publiczną prawym pasem Z. S. użył wobec niego groźby popełnienia przestępstwa polegającej na zjechaniu kierowanym przez siebie samochodem marki V. (...) nr rej. (...) na jego pas ruchu w celu zmuszenia go w ten sposób do zjechania z jezdni do przydrożnego rowu,

to jest o czyn z art. 191 § 1 kk,

V. w 2007 roku daty bliżej nieustalonej w S. użył wobec Z. S. przemocy polegającej na kilkukrotnym uderzaniu go gumowym wężem w plecy w celu zmuszenia go do wykonania pracy na jego rzecz,

to jest o czyn z art. 191 § 1 kk,

VI. w 2008 roku daty bliżej nieokreślonej widząc idącego drogą publiczną w kierunku miejscowości S., gm. S. W. O. użył wobec niego groźby popełnienia przestępstwa polegającej na zajeżdżaniu i spychaniu kierowanym przez siebie samochodem marki V. (...) nr rej. (...) w celu zmuszenia go do ucieczki w rejon przydrożnego rowu,

to jest o czyn z art. 191 § 1 kk,

VII. w czerwcu 2009 roku w S. dokonał przywłaszczenia powierzonego mu mienia w postaci garnituru wartości 300 złotych na szkodę Z. S.,

to jest o czyn z art. 284 § 1 kk,

VIII. w marcu 2010 roku w S., gm. S. groził K. D., że rozjedzie go samochodem, spali oraz poprzestrzela mu kolana a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, iż zostaną spełnione,

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk,

IX. w marcu 2010 roku w S., gm. S. groził G. S. (1), że rozjedzie go samochodem, spali oraz poprzestrzela mu kolana a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, iż zostaną spełnione,

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk,

XI. w 14 grudnia 2010 roku w S. widząc jadącego swoim samochodem marki V. (...) nr rej. (...) K. D. użył wobec niego groźby popełnienia przestępstwa polegającej na zjechaniu na przeciwległy pas ruchu kierowanym przez siebie samochodem marki A. (...) zmuszając tym samym do gwałtownego hamowania K. D.,

to jest o czyn z art. 191 § 1 kk,

XII. w dniu 14 grudnia 2010 roku w S. zagroził K. D. uszkodzeniem ciała a groźba ta wzbudziła w zagrożonym, iż zostanie spełniona,

to jest o czyn z art. 190 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Węgrowie wyrokiem z dnia 23 lutego 2015r.:

I.oskarżonego M. S. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia;

II.w ramach czynu zarzucanego M. S. w pkt II aktu oskarżenia z art. 160 § 1 kk ustalając, iż czyn ten miał miejsce w bliżej nieustalonym dniu w okresie od 1 stycznia 2001r. do 31 grudnia 2001r., na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk postępowanie umorzył z powodu przedawnienia karalności;

III. oskarżonego M. S. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt III aktu oskarżenia;

IV. w ramach czynu zarzucanego M. S. w pkt V aktu oskarżenia ustalając, iż M. S. w 2007r. daty bliżej nieustalonej w S. naruszył nietykalność cielesną Z. S. poprzez to, iż kilkukrotnie uderzył go gumowym wężem czym wyczerpał dyspozycje art. 217 § 1 kk, na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 kpk postępowanie umorzył z powodu przedawnienia karalności;

V. oskarżonego M. S. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt VI aktu oskarżenia;

VI. oskarżonego M. S. uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt VII aktu oskarżenia;

VII. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu M. S. w pkt **VIII** aktu oskarżenia oskarżonego M. S. uznał za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu w marcu 2010 roku w S., gm. S. groził K. D. popełnieniem przestępstwa, tj. że go spali oraz poprzestrzela mu kolana, a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, iż zostaną spełnione, tj. dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190 § 1 kk, zaś w ramach czynu zarzucanego M. S. w pkt IX aktu oskarżenia oskarżonego M. S. uznał za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu w marcu 2010 roku w S., gm. S. groził G. S. (1) popełnieniem przestępstwa, tj. że go spali oraz poprzestrzela mu kolana, a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, iż zostaną spełnione, tj. dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190 § 1 kk i przyjął, iż czyny te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk, na podstawie art. 190 § 1 kk skazał go i na podstawie art. 190 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 15 złotych;

VIII. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu M. S. w pkt XI aktu oskarżenia oskarżonego M. S. uznał za winnego tego, że w dniu 14 grudnia 2010 roku w S. widząc jadącego swoim samochodem marki V. (...) nr rej. (...) K. D. użył wobec niego groźby bezprawnej popełnienia przestępstwa polegającej na zjechaniu na przeciwległy pas ruchu kierowanym przez siebie samochodem marki A. (...) zmuszając tym samym do gwałtownego hamowania K. D., czym wyczerpał dyspozycje art. 191 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 191 § 1 kk skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 3 lat;

IX. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu M. S. w pkt XII aktu oskarżenia oskarżonego M. S. uznał za winnego tego, że w dniu 14 grudnia 2010 roku w S. groził K. D. popełnieniem przestępstwa uszkodzenia ciała a groźba ta wzbudziła w zagrożonym, uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona, tj. dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 190 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 190 § 1 kk skazał go na karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 15 złotych;

X. na podstawie art. 91 § 2 kk orzeczone wobec oskarżonego M. S. jednostkowe kary grzywny połączył i orzekł wobec oskarżonego karę łączną grzywny w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 złotych;

XI. zasądził od oskarżonego M. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 420 złotych tytułem opłaty i zasądził od oskarżonego M. S. kwotę 70 złotych tytułem części wydatków dotyczących przypisanych mu czynów, w pozostałym zakresie obciążył nimi Skarb Państwa;

XII. stwierdził, iż w części uniewinniającej i umarzającej postępowanie wobec oskarżonego M. S. wydatki postępowania ponosi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator i obrońca oskarżonego.

Prokurator na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk i art. 444 kpk zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego. Orzeczeniu temu zarzucił obrazę przepisów postępowania - art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 pkt 1 kpk - mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na dokonaniu oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wybiórczy, z przekroczeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, poprzez bezzasadne obdarzenie niemal całkowitą wiarą zeznań złożonych przez pokrzywdzonych Z. S. i W. O. na rozprawach w dniu 26 marca 2013 roku, 5 grudnia 2013 roku i 19 grudnia 2014 roku przy przy jednoczesnym

odmówieniu tego przymiotu składanym przez tych świadków konsekwentnie, spójnie i logicznie w toku postępowania przygotowawczego i na rozprawie w dniu 9 sierpnia 2011 roku, co w rezultacie doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego od popełnienia czynów opisanych w pkt I, III i VI aktu oskarżenia oraz umorzenia postępowania w zakresie czynu opisanego w pkt V, podczas gdy swobodna - a nie dowolna, jak w ujęciu Sądu I instancji – ocena wszystkich przeprowadzonych w tym zakresie dowodów przeprowadzona z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do odmiennych wniosków, zbieżnych z tezami aktu oskarżenia.

Wskazując na powyższe zarzuty prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie czynów opisanych w pkt I, III, V i VI aktu oskarżenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie – przy pozostawieniu w mocy orzeczenia w pozostałym zakresie.

Obrońca M. S. zaskarżył orzeczenie w całości, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie:

a) art. 167 kpk w zw. z art. 366 § 1 kpk wyrażającą się w niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy, co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych poprzez zaniechanie dopuszczenia z urzędu dowodu z załączenia akt spraw Sądu Rejonowego w Węgrowie o sygn. akt IV K 389/06, II K 263/09, II K 560/10, w których to sprawach M. S. był karany celem ustalenia, które ze skazań zostało zatarte na dzień wyrokowania, co doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych, polegających na przyjęciu, iż oskarżony był uprzednio karany za czyny z art. 178a § 1 kk, art. 278 § 3 kk, art. 177 § 1 kk;

b) przepisów art. 4 kpk, art. 5 kpk, art. 7 kpk, art. 201 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 kpk polegającą na:

- nie wzięciu pod uwagę przy ferowaniu wyroku wszystkich dowodów ujawnionych w toku przewodu sądowego i mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w tym przede wszystkim płyty CD-R z nagraniem rozmowy G. S. (1) z M. S., akt sprawy z prokuratury Rejonowej w Węgrowie Ds. 348/11 i 668/11, do których to spraw Sąd w żaden sposób nie odniósł się w swoim uzasadnieniu, co w oczywisty sposób wpłynęło na poczynienie błędnych ustaleń faktycznych, prowadzących w efekcie do niesłusznego skazania M. S.;

- oparciu poczynionych ustaleń faktycznych na dowolnie przeprowadzonej ocenie dowodów oraz wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego oraz niedostatecznym uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, w tym okoliczności dla oskarżonego korzystnych, nienależytej ocenie poszczególnych dowodów oraz uznanie za udowodnione faktów nie mających wystarczającego oparcia w dowodach, nie wskazaniu w sposób należyty, dlaczego Sąd nie uznał dowodów przemawiających przeciwko sprawstwu i winie oskarżonego, co skutkowało nie daniem wiary nagraniu załączonemu do akt sprawy z rozmowy oskarżonego z G. S. (1), jak również uznaniu za wiarygodne zeznań G. S. (1) oraz K. D. w sytuacji, gdy zeznania te są nielogiczne, K. D. miał od początku postępowania interes w pomawianiu oskarżonego, w toku postępowania nakłaniał inne osoby do składania fałszywych zeznań i obciążania M. S., zaś zachowanie G. S. (1) wskazywało, że nie bał się on i nie boi oskarżonego, zaś swoje zeznania złożył pod wpływem K. D. i takie stanowisko znalazło odzwierciedlenie w dołączonym nagraniu;

- rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego, polegających na przyjęciu, że G. S. (1) zgłaszał groźby z marca 2010r. do KP w S. składając tam tzw. zastrzeżenia w sytuacji, gdy żaden z przeprowadzonych dowodów nie potwierdził z całą stanowczością tego faktu;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że:

a) słowa wypowiedziane przez M. S. w marcu 2010r. w stosunku do K. D. i G. S. (1) stanowiły groźbę i wywołały w nich uzasadnioną obawę jej spełnienia w sytuacji, gdy zachowanie pokrzywdzonych, polegające na złożeniu zawiadomienia o przestępstwie dopiero pół roku od czynu, podejmowanie po tym zdarzeniu pracy u M. S. przez G. S. (1) i wspólnego

spożywania przez nich alkoholu, powstaniu obawy spełnienia groźby u K. D. dopiero po zdarzeniu z września 2010r. (bezzasadnie przypisywane oskarżonemu), powinny skutkować ustaleniem, iż w marcu 2010r. doszło do wzajemnej kłótni pomiędzy oskarżonym i pokrzywdzonymi, a wypowiedziane słowa nie wywołały w pokrzywdzonych uzasadnionej obawy ich spełnienia;

b) w dniu 14 grudnia 2010r. oskarżony umyślnie zajechał drogę K. D., a następnie groził mu uszkodzeniem ciała, podczas gdy zachowanie pokrzywdzonego, polegające na złożeniu zeznań dotyczących tych przestępstw dopiero w dniu 10 lutego 2011r. (w sytuacji, gdy postępowanie o wcześniejsze groźby toczyło się już), ewidentny konflikt pomiędzy pokrzywdzonym a oskarżonym, wynikający z żądania K. D. wypłacenia od M. S. odszkodowania w kwocie 90 tys. zł oraz zachowań pokrzywdzonego, polegających na namawianiu świadków do składania fałszywych zeznań wskazuje, że pomimo spotkania na ulicy w S. w dniu 14 grudnia 2010r., nie doszło w tym czasie do zajechania drogi, jak również wypowiedzania groźb, a wersja podawana przez K. D. została stworzona jedynie na potrzeby niniejszego postępowania.

Podnosząc powyższe obrońca oskarżonego wniósł o dołączenie do akt i dopuszczenie dowodów z akt spraw Sądu Rejonowego w Węgrowie o sygn. IV K 389/06, II K 263/09 i II K 560/10 na okoliczności wskazane w zarzucie 1a, a nadto o zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej zarzutów VIII, IX, XI i XII i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w tym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie.

W toku rozprawy odwoławczej prokurator poparł apelację Prokuratora Rejonowego w Węgrowie i wniósł o uchylenie sprawy do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego poparł swoją apelację i wnioski w niej zawarte oraz wniósł o nieuwzględnienie apelacji prokuratora.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje prokuratora i obrońcy oskarżonego są zasadne, co powoduje konieczność uwzględnienia zawartych w nich wniosków dotyczących uchylenia wyroku w wskazanym w obu tych apelacjach zakresie i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie.

Wskazać na wstępie należy, iż orzeczenie Sądu Rejonowego dotknięte jest wadami, które uniemożliwiają dokonanie jego właściwej kontroli instancyjnej, co musiało skutkować uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W niniejszej sprawie doszło bowiem do obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku.

Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego (wyrok z 9.11.1990 r. – WRN 149/90 – OSNKW 1991, z. 7-9, poz. 14) przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 4 § 1 kpk (obecnie art. 7 kpk), m. in. wtedy, gdy:

- 1) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy;
- 2) stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego;
- 3) jest wyczerpująco i logicznie – z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego – uargumentowane w uzasadnieniu wyroku.

Z treści powyższego orzeczenia wynika, iż zasada swobodnej oceny dowodów jest bezpośrednio związana z zawartą w art. 4 kpk zasadą obiektywizmu, która z kolei jest wyrazem ustawowego postulatu, aby ustalenia faktyczne odpowiadały prawdzie, co jest możliwe tylko wtedy, gdy przedmiotem zainteresowania jest cały zebrany w sprawie

materiał dowodowy bez pominięcia istotnych jego części i gdy całokształt tego materiału - po prawidłowym ujawnieniu go w procesie - stanie się następnie przedmiotem rozważań sądu (wyrok SN z 29.06.1999r., V KKN 459/97, Prok. i Pr. 2000/2/10).

Dokonana przez Sąd Rejonowy w Węgrowie ocena dowodów, w zakresie czynów I, III, V, VI, VIII, IX, XI i XII zarzucanych oskarżonemu aktem oskarżenia, nie odpowiada wymogom cytowanego wyżej orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczącego wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy, toteż rozumowanie Sądu I instancji w tym zakresie nie mogło zyskać aprobaty Sądu Odwoławczego.

Przechodząc do meritum, stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I instancji z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada zasadom logicznego rozumowania i zasadom doświadczenia życiowego. Fakt ten pozwala zatem na przyjęcie, iż w niniejszej sprawie Sąd przekroczył granice swobodnej oceny dowodów, a tym samym, dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych, mogącego mieć wpływ na treść wydanego orzeczenia. Dlatego też całokształt zgromadzonych w sprawie dowodów oraz lektura pisemnych motywów wyroku, w ocenie Sądu Okręgowego w Siedlcach, dają podstawy do uwzględnienia zarzutów podniesionych zarówno w apelacji prokuratora, jak i w apelacji obrońcy oskarżonego, a co za tym idzie czynią zasadnym uchylenie wyroku w zakresie wskazanym w obu tych apelacjach i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów zawartych w apelacji prokuratora stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku wskazał, iż zgromadzone w niniejszej sprawie dowody nie dały podstaw do przypisania oskarżonemu M. S. popełnienia zarzucanych mu czynów z pkt I, III i VI aktu oskarżenia, co skutkowało jego uniewinnieniem i skutkowało umorzeniem postępowania w odniesieniu do czynu z pkt V aktu oskarżenia. Sąd Okręgowy przynajmniej na obecnym etapie sprawy i przy tak zgromadzonym materiale dowodowym nie podzielił tego stanowiska Sądu Rejonowego, który ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy oparł się w głównej mierze na zeznaniach świadków Z. S. (czyny z pkt I i III, V z a/o) i W. O. (czyn z pkt VI a/o), które zostały przez nich złożone na rozprawie głównej w dniu 26 marca 2013r. i późniejszych. Podniesienia w tym miejscu wymaga, iż ogólna ocena całokształtu zeznań obu tych świadków przemawia za uznaniem, iż osoby te w toku postępowania w niniejszej sprawie dokonały diametralnej zmiany swoich zeznań z oskarżających M. S. w początkowej wersji, do cofnięcia wniosku o jego ściganie w dalszej części przewodu sądowego, aż po zbagatelizowanie zachowań oskarżonego i przypisanie im żartobliwego zabarwienia. Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny przedmiotowej sprawy błędnie oparł się na późniejszej wersji wskazywanej przez tych świadków, która nastąpiła właśnie na rozprawie w dniu 26 marca 2013r. Zasadnym bowiem wydaje się przyjęcie za najbardziej prawdopodobną wersję zdarzenia, wersję przedstawioną przez świadków w czasie najmniej odległym od przedmiotowego zdarzenia. Wtedy zeznania świadków są jak najbardziej świeże i nie obciążone upływem czasu, zawierają istotne szczegóły, które zacierają się z czasem. Te właśnie zeznania Sąd Rejonowy jednak zdyskredytował i wiarą obdarzył zeznania tychże świadków, którełożyli na późniejszym etapie niniejszej sprawy (czyli po terminie rozprawy głównej w dniu 9 sierpnia 2011r.). W zeznaniach tych całkowicie zmieniają front ich treści, uznając, że zachowania oskarżonego nie miały na celu ich zastraszenia, a stanowiły jedynie pewnego rodzaju żarty, które robił sobie ich kosztem oskarżony. Analiza tych zeznań pozwala na przyjęcie, iż zeznania złożone na rozprawie w dniu 26 marca 2013r. i na kolejnych rozprawach pozostają w zasadniczej sprzeczności ze sobą, a także z ich zeznaniami złożonymi przed tą rozprawą. Nadto zawierają one daleko idące rozbieżności, których nie usunięto w toku niniejszego postępowania. Podkreślić w tym miejscu także należy, iż zmiana frontu zeznań tychże świadków nastąpiła po długotrwałej przerwie w rozpoznawaniu sprawy i co najistotniejsze – po pojednaniu się świadków z oskarżonym. Nie ulega wątpliwości, iż zmiana ich zeznań ma na celu wycofanie się z wcześniejszych twierdzeń obciążających oskarżonego, nawet jak słusznie w tym względzie wskazuje skarżący prokurator – kosztem elementarnej wiarygodności i logiki. Wątpliwość co do wiarygodności późniejszych zeznań tych świadków nasuwa też fakt, iż z czasem ich zeznania te ewoluują, rozbudowują się, zamiast tracić na wyrazistości z upływem czasu, co byłoby jak najbardziej zrozumiałe. Szczególnie rozbudowywany jest wątek rzekomego wpływu pozostałych pokrzywdzonych na ich zeznania, który miał na początku sprowadzać się wyłącznie do inspiracji złożenia zawiadomień o popełnieniu przestępstwa, następnie do nakłaniania do wypowiedzi niekorzystnych dla oskarżonego, poprzez rozmowy wszystkich

pokrzywdzonych przez rozprawami, aż finalnie do wspólnego odczytywania spreparowanych na potrzeby niniejszego postępowania zeznań i uczenia się ich na pamięć przez tychże pokrzywdzonych. W. O. sugerował nawet wskazywanie mu konkretnych zeznań przez policjanta. Reasumując w tym zakresie stwierdzić należy, iż dokonana przez Sąd I instancji ocena, dowolna i oderwana od zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, doprowadziła w konsekwencji do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego od dokonania czynów z art. 191 § 1 kk z pkt I, III i VI aktu oskarżenia oraz umorzenia postępowania w zakresie czynu z pkt V aktu oskarżenia. W kwestii czynu z pkt V aktu oskarżenia podkreślenia wymaga, iż ocena materiału dowodowego poczyniona przez Sąd Rejonowy w tym zakresie była dalece oderwana od w/w zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego i doprowadziła do zakwalifikowania tego czynu z art. 217 § 1 kk, którego karalność uległa przedawnieniu. Tymczasem na potwierdzenie sprawstwa M. S. w zakresie czynu z pkt V aktu oskarżenia dowody znajdujemy w zeznaniach pokrzywdzonego z dnia 24 września 2010r. i 9 sierpnia 2011r., które z tych samych względów co wyżej Sąd I instancji uznał za mało wiarygodne.

W podobny sposób ocenić należy dokonaną przez Sąd Rejonowy ocenę dowodów w zakresie czynów z pkt VIII, IX, XI i XII z aktu oskarżenia, jednakże tym razem ocena ta doprowadziła Sąd I instancji do uznania sprawstwa M. S. w odniesieniu do czynów z marca 2010r. i 14 grudnia 2010r. W zakresie uznania sprawstwa oskarżonego odnośnie w/w czynów Sąd Rejonowy oparł się w głównej mierze na zeznaniach K. D. i G. S. (1) złożonych w początkowej fazie postępowania, przeciwnie jak w stosunku do zeznań świadków Z. S. i W. O.. O ile nawet były przesłanki do obdarzenia wiarygodnością zeznań K. D. i G. S. (1), to próba wykazania tego przez sąd I instancji, jest całkowicie nieskuteczna. Te same bowiem przesłanki, które pozwoliły na uznanie winy oskarżonego w przypadku niektórych przestępstw, legły również u podstaw uniewinnienia, przy pozostałych. Dokonana więc ocena dowodów w postaci zeznań świadków jest wewnętrznie sprzeczna, co nie pozwala na uznanie, że może korzystać z ochrony art. 7 k.p.k. Chybioną w ocenie Sądu Okręgowego pozostaje także poczyniona przez Sąd Rejonowy ocena dowodu w postaci nagrania rozmowy G. S. (1) z oskarżonym, który został przez Sąd I instancji pozbawiony wiarygodności, a który de facto pozwala na przyjęcie, iż treść słów wypowiedzianych przez G. S. (2) do oskarżonego jest prawdziwa. W kontekście zeznań świadków, brak jest jakiegokolwiek wyjaśnienia, dlaczego czyny opisane w pkt III i XI a.o., stanowią występki z art. 191 §2 k.k.. O ile w przypadku czynu III, jest to w jakiś sposób uzasadnione, sąd wydał wyrok uniewinniający, to w przypadku czynu XI już nie. Przestępstwo z art. 191 k.k. ma charakter kierunkowy. W realiach sprawy niniejszej, trudno jest ustalić, jakie konkretne zachowanie pokrzywdzonych oskarżony chciał uzyskać. Nie daje na to odpowiedzi również uzasadnienie zaskarżonego wyroku. Również uzasadnienie wyroku nie daje odpowiedzi, dlaczego opisane w punktach XI i XII a. o. zachowanie oskarżonego (popęlnienie przy użyciu gróźb) stanowią dwa odrębne przestępstwa.

Powyżej wskazane braki w uzasadnieniu odnoszące się do kwalifikacji prawnej czynów oskarżonego legły u podstaw do uwzględnienia apelacji obrońcy.

Nadto podzielić należy zarzut skarżącego dotyczący przyjęcia przez Sąd Rejonowy, w oparciu o uzyskaną informację z Krajowego Rejestru Karnego, iż oskarżony był w przeszłości karany za czyny z art. 178a § 1 kk, art. 278 § 1 kk i art. 177 § 1 kk i in. Biorąc jednak pod uwagę, iż w karcie tej brak informacji odnośnie wykonania orzeczonych wobec oskarżonego kar, nie sposób stwierdzić z pełnym przekonaniem czy poszczególne skazania M. S. nie uległy zatarciu z mocy prawa, tym bardziej w świetle zmiany przepisów w tym zakresie. Treść takiej informacji powinna wzbudzić wątpliwości Sądu i posłużyć za asumpt do ustalenia rzeczywistego stanu rzeczy, co Sąd Rejonowy zignorował. Podzielając w tym zakresie stanowisko obrońcy oskarżonego stwierdzić należy, iż zaistniałe w toku postępowania dowodowe wątpliwości na gruncie niniejszego postępowania są usuwalne, poprzedzone jednak one być muszą rzetelną i kompleksową oceną istniejących już w sprawie dowodów.

Opisane wyżej uchybienia procesowe jakich dopuścił się Sąd Rejonowy w Węgrowie miały niewątpliwie wpływ na treść wyroku i musiały skutkować jego uchynieniem i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Węgrowie przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości, dbając o to, żeby zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami kpk. Następnie dokona prawidłowej

oceny dowodów uwzględniając w/w wytyczne, wyda wyrok, a zajęte przez siebie stanowisko uzasadni zgodnie z obowiązującymi przepisami, o ile oczywiście zajdzie taka potrzeba.

Przed wyznaczeniem terminu rozprawy, zważywszy na konsekwentną postawę części pokrzywdzonych, którzy nie domagali się już ukarania oskarżonego, sąd winien rozważyć, czy w tej części nie skierować sprawy do postępowania mediacyjnego, i w zależności od dalszej postawy pokrzywdzonych podjąć stosowne rozstrzygnięcie na posiedzeniu.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.